

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Voor *Mijn weekblad* zou ik alle adressen beschrijven waar ik ooit gewoond heb. Na Enschede, Hilversum en Zaandam volgt nu een bonte rij onderduikadressen waar ik na december 1943 heb verbleven.

Zwerftocht van een onderduiker

Eind december 1943 stapte ik op de trein, zogenaamd om in de Arbeidsdienst te worden ingelijfd, in werkelijkheid naar mijn eerste onderduikadres. Dat was in Groenekan, want daar woonde een oude jeugdviend van mijn vader, Willem Koele. Zijn huis was een villa en ik had het er goed. Maar lang heeft mijn verblijf niet geduurd. Mijn gastheer schrok toch terug voor de risico's en ik verhuisde al gauw naar een volgend adres. Dat was in Hilversum, waar ik al eerder had gewoond. Mijn gastheer was een oude bekende uit de AJC. Mijn buurman was Wim Poppink. Daar heb ik al eerder over gerapporteerd (zie aflevering 26 augustus 2013).

Het werd een boeiend voorjaar. De gelijkgeschakelde omroep draaide nog altijd op zijn oude medewerkers en die kende ik nog uit de AJC. Ik bewoog me vrij en ongehinderd door het leven, maar dat werd op den duur toch te riskant. Een volgende verhuizing deed mij terugkeren naar Zaandam, waar ik die zomer zat ondergedoken op een bovenhuis aan het Schiermonnikoog. Ook daar moest ik op een gegeven ogenblik weer vertrekken naar mijn laatste onderduikadres bij de kunstschilder Willem Jansen in Westzaan. Ook over die periode heb ik al eerder geschreven (aflevering 15 augustus 2011).

Uiteindelijk leidden de gebeurtenissen na Dolle Dinsdag (september 1944) tot het einde van mijn zwerftocht. Je was als negentienjarige vogelvrij en een mogelijke prooi voor elke razzia. Dus dook ik maar onder in mijn ouderlijk huis en daar heb ik het einde van de oorlog afgewacht. Na de bevrijding heb ik mij meteen aangemeld bij *Het Vrije Volk* en die stuurden mij naar Leeuwarden.

Dit lentebeeld uit het populaire vogeldagboek van fotograaf Adri de Groot mag op deze meidag niet ontbreken. Spelende kinderen, in dit geval lammetjes en jonge scholeksters, versieren de lente.

Poëzie van de oorlog

Bij uitgeverij Boekenplan is deze maand de bundel *De dichters van de Grote Oorlog* verschenen onder mijn pseudoniem Fred van Enske. Het is een bloemlezing van vooral de 'warpoets', Engelse dichters die in de loopgraven van de Eerste Wereldoorlog hun illusies verloren. Maar ook een paar Franse en Duitse dichters heb ik opgenomen om met Belgische en Nederlandse dichters te besluiten. In *Mijn weekblad* wijd ik de literaire bijlage van deze week aan de dichter Bertolt Brecht (1898-1956), die vooral roem heeft verworven met zijn theaterstukken zoals de *Dreigroschenoper*. Een gedicht van hem over de Grote Oorlog kreeg geen plaatsje in mijn bloemlezing. Daarom geef ik hem dus maar de ruimte in *Mijn weekblad*.

Ik heb het altijd al gezegd (4)

In 1994 verscheen mijn boek *De Geschiedenis van de Toekomst* en daarin schreef ik: "Ons wacht een verwarde en verwarrende 21ste eeuw, vooral gekenmerkt door burgeroorlogen in alle delen van de wereld." Het ziet er naar uit, dat ik gelijk had.